

TikTok v hledáčku dozorových úřadů: Rizika pro osobní údaje

Používáte TikTok k propagaci své firmy či organizace? Pak musíte důkladně posoudit rizika pro ochranu osobních údajů. Čínská platforma nedávno dostala obří pokutu ve výši 530 milionů eur za porušení GDPR. Nejde přitom o první případ.

Čínskou platformu TikTok lze zařadit (spolu s Instagramem, Facebookem či platformou X) mezi nejpůvodnější sociální sítě současnosti. Popularitu této platformy však provází zásadní (a často opodstatněné) **obavy v oblasti ochrany osobních údajů**. Tomu nasvědčuje i například označení této aplikace za „**bezpečnostní hrozbu**“ ze strany Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB) nebo varování obsažené v závazném rozhodnutí Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (viz [zde](#)).

Jaké údaje TikTok zpracovává?

Provozovatel platformy, čínská společnost ByteDance, prostřednictvím aplikace TikTok **shromažďuje velké množství dat** o uživateli a jejich činnosti. Mezi tato data pak spadá celá řada osobních údajů ve smyslu čl. 4 odst. 1 GDPR. Patří mezi ně například jméno, věk, uživatelské jméno, heslo, e-mail či telefonní číslo.

Další skupinou jsou **data ze zařízení**, na nichž je aplikace nainstalována. Mezi ta patří obsah zpráv odeslaných v rámci platformy, související metadata, kontakty včetně informací z telefonního seznamu a dále údaje o platební kartě, informace o provedených nákupech, technické informace o zařízení jako například operační systém, poloha zařízení, ostatní instalované aplikace a mnohé další. Kompletní rozsah zpracovávaných údajů je dostupný [zde](#).

Tyto údaje navíc nejsou získávány pouze jednorázově, nýbrž také **prů-**

běžně při užívání aplikace. Mapování probíhá prostřednictvím kontinuálního sledování lokace zařízení, získávání informací o Wi-Fi připojení, sériovém čísle, SIM kartě, výčtu všech uživatelských účtů používaných na daném zařízení, kompletním přístupem ke clipboardu, jakož i přístupem ke kalendáři včetně možnosti jeho změny.

Co na to GDPR?

Jak vyplývá z úvodní části článku, rozsah zpracovávaných údajů je skutečně široký. V prvé řadě se tak nabízí **rozpor se zásadou minimalizace** ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. c) GDPR. Podle této zásady by zpracovávané osobní údaje měly být přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány. Vzhledem k množství dat zpracovávaných platformou TikTok je naplnění této zásady **více než sporné**. Jen obtížně bychom v tomto režimu ospravedlnili zpracovávání například „rytmu stisku kláves“.

Pro každé zpracování by měla mít společnost ByteDance **platný právní základ**. Lze však důvodně předpokládat, že u většiny údajů nelze opřít zákonnost jejich zpracování o oprávněný zájem, plnění právní povinnosti či smlouvy. Zpracování těchto údajů by pak muselo být **založeno na platném souhlasu**. Informaci o tom, který právní základ se vztahuje ke kterým konkrétním osobním údajům, však v zásadách zpracování osobních údajů již nenajdeme.

S otázkou souhlasu souvisí také problematika věkové hranice. Nejpočet-

nější skupinou uživatelů TikToku jsou děti. GDPR stanoví **minimální věkovou hranici pro udělení souhlasu** se zpracováním osobních údajů 16 let. Členské státy Evropské unie (EU) mohly při implementaci tuto hranici **snížit až na 13 let**. Zákon o zpracování osobních údajů obsahuje právě takovou výjimku a v ustanovení § 7 snížil nezbytný věk na 15 let.

ByteDance sice ve svých zásadách zpracování osobních údajů uvádí **minimální věk pro používání aplikace 13 let**, avšak v praxi se dosažení tohoto věku neověřuje (respektive vyjma volby uživatele při registraci). Věková hranice 13 let navíc není dostačující v rámci českého práva. Důsledkem je zpracování údajů dětí bez platného souhlasu, což v některých státech, například Itálii, vedlo i k regulačním zásahům. Navíc dle čl. 4 odst. 11 GDPR musí být udělený souhlas **svobodný, konkrétní a informovaný**. Tyto parametry však není možné vzhledem ke způsobu jeho získávání považovat za naplněné.

Předávání údajů do třetích zemí

Další riziko představuje přenos osobních údajů **mimo evropský hospodářský prostor** (EHP). Dlouhodobě byla data evropských uživatelů ukládána v USA, Malajsii a Singapuru. Ke zpracovávaným informacím mají nicméně dle varování NÚKIB udělen vzdálený přístup rovněž subjekty sídlící v Brazílii, Čínské lidové republice, Malajsii, Singapuru, USA a na Filipínách. Přenos do třetích zemí bez rozhodnutí o odpovídající ochraně vyžaduje stan-